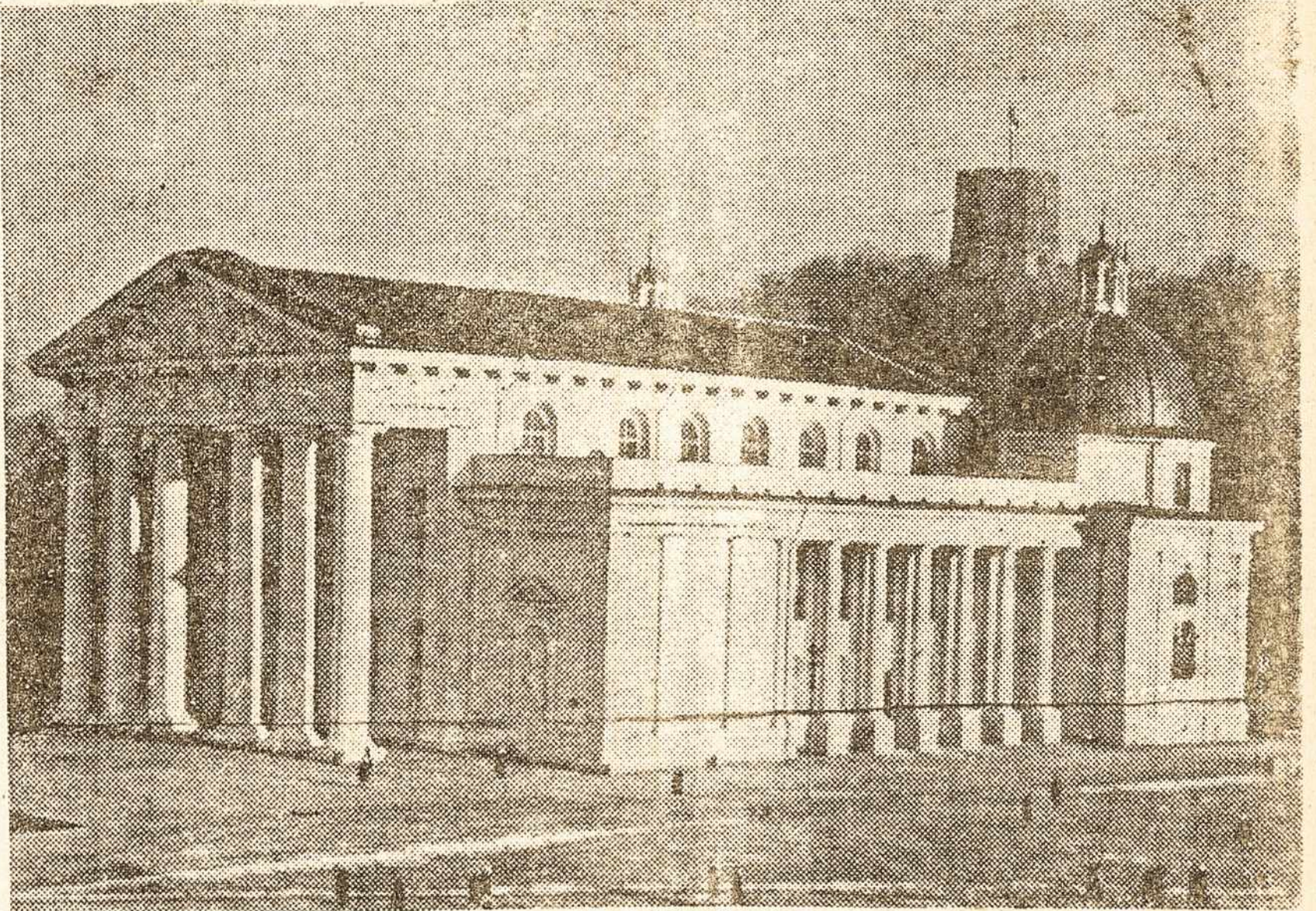

BE KATEDROS

Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmės trijose pasaulio sostinėse – Vilniuje, Romoje ir Vašingtone jau praėjo. Didingiausios iškilmės, pasaulinio masto, buvo Romoje. Jos nuskambėjo per visą pasaulį. Ko negalėjo padaryti sovietinę priespaudą kenčiantis Vilnius, padarė Roma Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II dėka. Plataus masto iškilmės buvo Amerikos sostinėje Vašingtone, kur savo žodį apie Lietuvą tarė ne tik aukštieji dvasiškiai, bet ir prezidentas R. Reaganas, vadovaujantis pasaulio politikai. Vilniaus iškilmės buvo kruopščiai paruoštos, bet kuklios. Tai matyti iš pirmųjų pranešimų sovietinėje spaudoje, gautų nuotraukų ir garsinės vaizdajuostės, kuri pripuolamai pasiekė Torontą. Pagrindinės iškilmės buvo 1987 m. birželio 28 d. Šv. Petro ir Povilo šventovėje, kitos – tą pačią dieną dar penkiose šventovėse. Kodėl jos buvo kuklios? Ar trūko platesnio užmojo, organizacinio pajėgumo? Anaip tol ne. Trūko ne užmojo, o tinkamos aplinkos. Šv. Petro ir Povilo šventovė meniškai graži (parapija įsteigta 1387 m. t.y. Lietuvos krikšto metais), bet tokiom didingom iškilmėm per maža. Pamaldų metu ji buvo kimšte prikimšta maldininkų, kurių minios stovėjo šventoriuje. Viduje esantys mirko prakaitu, o šventoriuje susibūrę – lietaus vandenyje. Tokioje aplinkoje neįmanomas joks platesnis užmojis.

Kurgi tad tokios iškilmės turėjo būti rengiamos visos Lietuvos mastu? Atskymas labai aiškus – Vilniaus katedroje. Tai visos Lietuvos šventovė, religinis krašto centras nuo seniausių laikų. Kaip rodo naujausi kasinėjimai, toje vietoje buvo ir pagoniškosios religijos židynys. Ten prasi-dėjo veiksmingas lietuvių tautos krikštatas, ten įsteigta pirmoji katedra, iš ten Lietuvos valdovai pradėjo skelbti krikščioniškąją Evangeliją. Tai vieta, nuo seniausių laikų susijusi su visos Lietuvos gyvenimu. Joje tad ir turėjo būti Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmės. Antra, Vilniaus katedra yra erdvi, talpinanti daug daugiau maldininkų negu paprinė Šv. Petro ir Povilo šventovė. Iškilmės joje būtų platesnio bei didingesnio pobūdžio. Nebūtų tokios spūsties dėl erdvės stokos. Ir koelgi Vilniaus katedra tokių istorinių iškilmų dieną liko tuščia, nebyli, paniekinta? Todėl, kad okupacinė Sov. Sąjungos valdžia užsimojo iš krikščioniškos katedros padaryti ateistinę šventovę. Ji ten įsteigė paveikslų galeriją, koncertų salę. Ir tai ne dėl to kad tokiem dalykam Vilniuje trūktų patalpų. Okupa-

VILNIAUS KATEDRA

cinei ir ateistinei valdžiai rūpejo suduoti smūgį tikinčiajai Lietuvai – atimti iš jos širdį, kad ji nebeplaktų krikščionišku ritmu. Taip, Lietuva neteko savo širdies – stovi jos katedra paniekinta, šalta, pavirsta tarnauti antikrikščioniškai jėgai.

Rašytojas Justinas Marcinkevičius yra sukūręs dramatinį veikalą "Katedra". Jame vaizduojamas architektas Laurynas Stucka, pastatęs tą katedrą, vienoje vietoje taria: "Bet kurgi tie, kurie iškelt galėtų ir Lietuvos, ir Katedros idėją? Iškelt o nesupurvinti. Suprantat?" Tasai rašytojo kūrinys įvairiai aiškinamas, nes yra pilnas simbolių, bet šiuo atveju aiškiai matyti, kad autorius pabrėžia mūsų krašto bei tautos esminį ryšį su tikėjimo simboliu katedra. Lietuvių tautai Vilniaus katedra yra simbolis krikščioniško jos tikėjimo. Tikintieji ją pastatydino ir iškėlė iš šventumo aukštumų, o bedieviškoji jėga, atkeliavusi iš rytų, ją supurvino, paniekino, pavergė, kaip ir visą lietuvių tautą. Tie, kurie, galėtų ją vėl iškelti, slypi pogrindyje, kalėjimuose, sibiriniuose lageriuose. Tai jėga, kuri šiandieną gyvena Lietuvos katakombose, nes ją prislėgė nepaprastai didelė ateistinė ir imperialistinė jėga. Ji didelė, bet purvina: Niekindama kitų šventoves, ji niekina ir pati save, nes kompromituojasi viso civilizuoto pasaulio akivaizdoje. Pasaulio spaudoje vis dažniau minima iš tikinčiųjų atimta Klaipėdos šventovė, Šv. Kazimiero šventovė ir Vilniaus katedra. Tai didžioji sovietų gėda. Jau laikas tą gėdą atitaisyti – gražinti atimtąsias šventoves tikintiesiems ir nebūti jų purvintojais.

KRIKŠČIONYBĖS 600 METŲ LIETUVOJE MINĖJIMO ATGARSIAI

Kaip buvo laukta, Lietuvos Krikšto 600 metų sukakties minėjimas, atšvęstas Romoje ir Lietuvoje birželio mėnesio pabaigoje, sulaukė ir sulaukia plačių ir net stebinančių atgarsių. Nevisi jų yra malonūs, bet visi yra įdomūs.

Jubiliejaus proga, negalint pačiam Krikšto Vietininkui aplankyti Lietuvos, kardangi Sovietų Sąjunga, kuri yra okupavusi mūsų tėvynę, neleidžia tai padaryti, o kardinolai paprašė leidimo apsilankyti vadinamoje tarybinėje Lietuvoje. Viena jų yra Milano kardinolas Carlo-Maria Martini, o antras Filipinų-Manilos kardinolas Jaime L. Sin.

Kad. C.M. Martini iki šiolei nebuvo duotas leidimas. Greičiausiai ir nebuvo duotas. Jis norėjo lankytis Lietuvoje kaip Europos Vyskupų Konferencijos pirmininkas. Šiuo titulu jis buvo pakviestas koncelebruoti su šv. Tėvu ir kitais kardinolais Europos vyskupų konferencijų atstovais, minint Lietuvos Krikšto Jubiliejų šv. Petro bazilikoje birželio 28 dieną.

Kard. J. Sin gavo leidimą atsilankyti Maskvoje. Jam buvo pasiūlyta vykti užuot į Lietuvą, į Latviją, nes ten reziduojąs kardinolas Voiwods, aukščiausias Sovietų Sąjungos Katalikų hierarchas. Ar jis galės apsilankyti Lietuvoje, iki šiolei neturime žinių. Bet Tاسas šeštadienį (liepos 10 d.) paskelbė kard. J. Sin pareiškimą, esą Sovietų Sąjungoje yra gana didelė tikėjimo laisvė. Jei tikrai Kard. Sin tokį pareiškimą padarė, tai jį reikėtų stebėti lygiomis su eile kitų "vadinamųjų na-

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cz. 500,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz. 600,00

Užuojautes, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANČESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Justindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz. 10,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz. 800,00

moliami už skilties (Coluna) centimetras Cz. 30,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

dingų idiotų", kaip Billy Graham, kurie arba iš naivumo, arba iš asmeninės menkavertystės tampa įrankiais sovietinės propagandos. Sunku būtų tikėti, kad kardinolas galėtų daryti tokį pareiškimą, vos tik pabuvęs kelias dienas Maskvoje, kuris yra kategoriškai priešingas faktams ir pakartotiniams oficialiems Šv. Sosto pareiškimams. Kiekvienu atveju turime apgalvestauti kard. Sin neapdairumą ir stoką šios rūšies vizitams diplomatinio pasirengimo.

Antras atgarsys sąryšyje su krikščionybės jubiliejumi Lietuvoje yra Kalto Komisarų pavaduotojo Juzėno pareiškimas, priimant užsienio žurnalistus. Juzėnas pareiškė, kad Maskva negalėjo leisti Popiežiui lankytis Lietuvoje dėl sekančių priežasčių:

1. Dėl Vatikano leidžiamos per radiją propagandos prieš Sovietų Sąjungą, ypač lietuvių kalba.

2. Dėl pasmerkimo vadinamos "Išlaisvinimo teologijos". Šitai mus itin stebina. Nejaugi, Maskva, išpažindama ir propagodama ateizmą, domisi teologija? Vadinasi, Kremlius yra suinteresuotas net ir teologiniais judėjimais, kurie kokiu nors būdu siejasi su marksizmu ir kelia Bažnyčioje trynimasi bei doktrinalinį pasimetimą. Juzėno pareiškimas duoda pagrindą Tikėjimo Kongregacijos įspėjimui, kad išlaisvinimo teologija siejasi su marksizmu. Tikėkimės, kad įvairūs Boff ir jų gynėjai vyskupai šitai pagaliau supras.

3. Trečioji priežastis dėl Popiežiaus neišsileidimo į Lietuvą pagal Juzėną yra Vilniaus vyskupijos atviras klausimas, t.y. neišjungimas de iure į Lietuvos Bažnytinę Provinciją. Ir šis pabrėžimas yra įdomus. Nei Kremliui, nei jo tarnams Lietuvoje tikrai nerūpi nei stiprinti bažnytinę organizaciją Lietuvoje, nei tuo labiau yra prie širdies gaivinti patriotiškumą lietuvių tarpe. Aišku, ko Maskva siekia, keldama

Vilniaus arkivyskupijos oficialaus įjungimo į Lietuvos Bažnytinę Provinciją klausimą, būtent, pripažinimo Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą de facto ir de iure. Kaip žinome, Vatikanas iki šiolei pripažįsta Lietuvą kaip savarankę valstybę ir turi Lietuvos diplomatinę atstovybę prie šv. Sosto. Oficialus Lietuvos sienų su Lenkija ir Rusija, kaip dabar yra, pripažinimas iš Vatikano pusės, reikštų de iure pripažinimą, kad Lietuva yra integralinė Sovietų Sąjungos dalis. Šio Kremlius tik laukia. Mus stebina tačiau, kaip esame kitais atvejais per spaudą pareiškę, kad mūsų kai kurie veikėjai išsivijoje šito nesupranta, ir, keldami Vilniaus arkivyskupijos oficialaus įjungimo į Lietuvos Bažnytinę provinciją klausimą bei prašydami ar reikalaudami, kad Šv. Sostas tai padarytų, pasitarnauja Sovietų politiniams siekiams ir tampa įrankiais jų varomos propagandos.

4. Ketvirtoji Juzėno nurodyta priežastis, kodėl Popiežiui neleidžiama aplankyti Lietuvą, yra, kad šv. Tėvas Jonas Paulius II palaiko tamprius ryšius, ir visokeriopai remia lietuvišką išsiviją, kuri kovoja už Lietuvos išlaisvinimą iš Sovietų Sąjungos okupacijos. Nestebina, kad Maskva nepatenkinta dėl Popiežiaus palankaus atsinešimo į lietuvišką išsiviją; stebina tačiau, kad kai kurie Lietuviškos išsivijos sluoksniai talkina Maskvai, puldami Vatikaną ir asmeniškai Popiežių, neva dėl prolenkiškos politikos. Stebina taipgi, kad kai kurie lietuviškieji išsivijos spaudos ir organizacijų vadovai, pasireiškia savo antibažnytiniame susistatyme, noriai ir pernelyg artimai bendrauja su Maskvos patikėtiniais Lietuvoje. Vyksta į Lietuvą. Yra iškilmingai priimami ir "apsviečiami" vietinių aukštųjų komunistų pareigūnų. Noriai ir su entuziazmu klausosi Anilionio pamokslų, kad Popiežius yra nekorektiškas. Kas dar blogiau, kad

daro pareiškimus, jog krikščionybė ne tik nieko gero neatnešė, bet tik pakenkė Lietuvių tautai, priversdami vietinį kunigą, duotą kaip palydovą; prieštarauti tokiems atvykusių svečių iš Čikagos pareiškimams. Kam šie ponai, šie žurnalai, šios organizacijos tarnauja? Kas už visa moka? Tai klausimai, kurie neišvengiamai kyla ir su pagrindu kelia susirūpinimo.

Prel. Ladas Tulaba

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS DĖL KARDINOLO SINO KELIONĖS

Lietuvių Informacijos Centras, reaguodamas į Filipinų kardinolo Jaime Sin kelionės Sovietų Sąjungoje pasisakymus, pareiškė, kad jo kelionė buvo panaudota sovietinei propagandai, praneša Reuters žinių agentūra.

Anot Reuters, New Yorke veikiantis Lietuvių Informacijos Centras teigė, kad sovietai dengė smarkiai varžomas tikinčiųjų teises nuo Sino jo 11 dienų viešnagės metu.

Reuters cituoja iš Lietuvių Informacijos Centro pareiškimo: "Kardinolas buvo išnaudotas sovietų propagandos malimo aparato", sakė LIC savo pareiškime, pastebėdamas, kad sovietų agentūra TASS citavo Sin kaip sakantį: "Aš niekur nemačiau faktų, liudijančių tikinčiųjų teisių pažeidimus".

"Gintė Damušytė iš Lietuvių Informacijos Centro pasakė Reuters agentūrai, kad Sin buvo manipuluotas kaip ir... Billy Graham, kuris padarė panašų pareiškimą apie sovietų religinę laisvę sugrįžęs iš apsilankymo Sovietų Sąjungoje", tęsia Reuters.

"Tenai važiuojantys mažai ką išmano apie Bažnyčios padėtį Sovietų Sąjungoje", sakė Damušytė Reuters reportaže. Čia pridurta, kad Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, kur ji dirba, teikia materialinę paramą Lietuvos katalikams.

Lietuvių Informacijos Centras liepos 22 paskelbė dviejų puslapių pareiškimą, kuriame taikliai replikavo į kelis stulbinančius, spaudoj pasirodžiusius, kardinolo Sin komentarus. Pvz., kardinolas buvo cituojamas sakęs, kad "prieš vykdamas į Sovietų Sąjungą, aš maniau, kad nebuvu religijos Sovietų Sąjungoje". Korespondentui paklausus apie tikinčiųjų sąžinės kalinių būklę, kardinolas atsisakė apie tai komentuoti. Dėl religijos spaudos trūkumo, kardinolas sakė, kad jis neturėjo laiko diskutuoti tokias temas, "nes

CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvass de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

mano rusai palydovai buvo labai punktualūs... Aš kėliau j religinį piligrimą be jokių politinių tikslų..."

Lietuvių Informacijos Centras savo pareiškime atkreipė dėmesį į religinio persekiojimo faktus, pabrėždamas, kad popiežiui Jonui Pauliui II-jam net du kartus nebuvo leista vykti pastoraciniais vizitams į Lietuvą. Jis negalėjo dalyvauti praeito mėnesio 600 m. krikščionybės jubiliejaus iškilmėse šioje vienu metu nepriklausomoje Pabaltijo valstybėje, baigia Reuters.

EDITA ABRUTIENĖ PERKELTA Į TREMTĮ

Gauta žinia iš Lietuvos, kad kalinė Edita Abrutienė, kalėjusi kartu su Jadvyga Bieliauskiene, nuo 1987 sausio 12 buvo perkelta į tremtį, praneša Lietuvių Informacijos Centras. Jos tremties adresas yra: Chitinskaya oblast, pos, Aksha, ul. Beregovaja 11, kv.3.

Tai yra maždaug 120 mylių į pietus nuo Chitos, kur yra kalinamas kun. Jonas-Kaštytis Matulionis ir 60 mylių į šiaurę nuo Mongolijos sienos. Abrutienė yra kalinama uždaroj kariuomenės zonoj, kaip spėlioja Tarptautinės Amnestijos žinovas.

1982 m. gruodžio 8 d. buvo padaryta krata Editos Abrutienės bute, Tallat-Kelpšos 8-11 Vilniuje, ieškant šmeižikiško turinio literatūros. Kratos metu paimta: Abrutienės pareiškimai, dokumentai, laišakai, žurnalo "Amerika" 39 egz., žmogaus teisių deklaracija anglų kalba ir kt.

Po kratos saugumiečiai Abrutienės nebepaleido. Jai iškėlė bylą pagal 199 - 1 str. už "skleidimą žinomai melagingų prasimanymų, žeminančių tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką".

Abrutienė buvo nuteista 1983 liepos 14 ketveriems metams griežto režimo lagerio ir dvejiems metams tremties.

1950 m. gimusi Edita Abrutienė Mordevijos moterų lageryje aktyviai reiškėsi. Ji ir Jadvyga Bieliauskiene kartu su aštuoniomis kalinėmis pasirašė sveikinimą prezidentui Reaganui jo perrinkimo į JAV-bių prezidentus proga.

Kartu su trimis pabaltietėmis ji iš lagerio pasiuntė protesto laišką Aukščiausiam Prezidiumui, prašant karo belaisvių statuso. Remdamosios Jungtinių Tautų rezoliucija, kuri buvo paskelbta Tarybinėj spaudoj, kaip jos teigė, joms priklausant ir karo belaisvių statusas, nes jos gyveno sovietų okupuotose Pabaltijo kraštuose.

Abrutienės vyras, Vitas Abrutis, irgi buvo politinis kalinys. Jam vos sugrįžus iš Sovietinio lagerio, Edita buvo suimta ir jis liko vienas su mokyklinio amžiaus sūnumi Aidu, gimusiu 1974 m.

Abrutis dirbo restauracijos srity. Jo tariama "anti-sovietinė veikla" jau reikėsi nuo 1952 m., kai jis buvo tardomas už Lietuvos trispalvės pakėlimą gimnazijoj.

1979 m. jis su žmona atsižadėjo sovietinės pilietybės ir davė prašymą emigruoti į JAV-bes. Jie buvo gavę leidimą emigruoti prieš jo areštą. Po Abručių buto kratos 1980 balandžio 9 ir 17 d., kai buvo konfiskuota "šmeižikiška" literatūra ir rašomoji mašinėlė, Abrutis išvyko į Maskvą susitikti su užsienio korespondentais. Jis buvo suimtas gegužės 20 Maskvoj ir apkaltintas pagal LTSR baudžiamojo kodekso 199 str.

Pasak pogrindžio Aušros, "tai, be abejonės, saugumo kerštas už jų norą išvykti į užsienį".

PETKAUS LITERATŪRINIS DARBAS KONFISKUOTAS LAGERYJE

Kaip Lietuvių Informacijos Centras praneša, dar vienas iš Viktoro Petkaus raštų buvo konfiskuotas Permės 36-1 lageryje, kur jis atlieka 15 m. bausmę. Lageryje konfiskavo pasaulinės literatūros enciklopediją, kurią Petkus rašė su administracijos žinia.

Keli šaltiniai teigia, kad Petkus buvo jau surinkęs 33 tomams medžiagos, po 100 puslapių, apimančių 45,000 rašytojų biografijas.

Lietuvių Informacijos Centrai kontaktavus Petkaus buvusį karcerio draugą Natan Sharansky Izraelyje paaiškėjo, kad Petkus pradėjo šį darbą rašyti Chistopolio kalėjime, kur jiedu kartu sėdėjo.

"Aš neturiu jokios abejonės, kad Petkus pajėgė tokio masto darbą parašyti", sakė Sharanskis Lietuvių Informacijos Centrai. "Per tuos 16 mėnesių kai mes kartu kalėjom, jis pripildė 3-4 storus sąsiuvinius... Kai aš jo paklausiau, kodėl jis šį darbą rašo, jis man atsakė, kad tuo metu dar neegzistavo tokios apimties literatūrinė enciklopedija Lietuvoj, ir, kad jam tas darbas suteikė daug malonumo".

Bet Sharanskis pabrėžė, kad Petkus buvo priverstas viską rašyti rusų kalba, kad rusiškai kalbantys sargai galėtų tekstus patikrinti. Jei turinys jiems buvo priimtinas, medžiaga buvo sugrąžinta autoriui.

**LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI**

Petkus tyrinėjimams naudojo biblioteka bei savo surinktomis knygomis. Kaliniai gali gauti ribotą skaičių knygų bei prenumeratų, aiškino Sharanskis, kurios paskui dažniausiai yra laikomos sandėly. Kaliniai dalijasi savo literatūra, kuri keičia iš rankos į ranką.

Tuo tarpu, neabejotina, kad kiti jam stengėsi padėti, nes Petkaus žmoniškumą pamėgo visas lageris. Lietuvių Informacijos Centro žiniomis, Petkus arsisidines sėklių, apšodino visas palanges gėlėmis, o iš sutaupyty bulvių kepeš visiems kaliniams ir prižiūrėtojams kugelį.

Petkus rašė vakarais, po sunkaus lagerio darbo.

Bijomasi, kad Petkaus darbas bus sunaikintas, ar perduotas Mokslo Akademijai, nepripažinus autoriaus ar jo teisių. Todėl iš Lietuvos apeliuojama, kad iš Vakarų būtų daromas spaudimas, ypač lagerio administracijai, gražinti šį darbą autoriui.

Petkaus artimieji bijo, kad šis jo darbas gali būti sudegintas, panašiai kaip buvo padaryta su jo studija "Krikščionybė ir judaizmas". Ši studija kaip Sharanskis mano, inspiravo judviejų pokalbiai šia tema kalėjime. Studija prieš du metus buvo sudeginta. Studijos kopija, kuri buvo pasiūsta į Lietuvą, "dingo" pasė, tikriausiai sulaukyta pašto censorių.

Lietuvos Helsinkio grupės steigėjas Viktoras Petkus, 57 m. amžiaus, yra iš viso jau atkalėjęs 16 m. sovietų kalėjimuose ir lageriuose už žmogaus teisių veiklą ir katalikišką akciją. Petkų turėtu š.m. rugpiūčio mėn. pervežti į tremtį. Jo ši trečioji bausmė, kuri prasidėjo 1977 m., baigiasi 1992 rugpiūčio mėn.

Paskutinėmis žiniomis, Petkus mano, kad jo veido vėžio ir sugedusių dantų staigus pagyėjimas yra stebūklas, nes jis meldėsi į Aušros Vartų Mariją. Siuntiniai Petkui, deja, pastaruoju metu sugrįžo.

Lietuvių Informacijos Centras jau užaliarmavo tarptautinę rašytojų PEN klubą bei eilę žmogaus teisių organizacijų apie Petkaus darbo konfiskavimą.

Visuomenė yra raginama rašyti mandagius protesto laiškus lagerio administratoriui šiuo adresu: Captain Dalmatov, 618263 Permskaya obl., Chusovskoi rajon, pos. Kuchino, uchr. VS-389 36-1.

(LIC)

**LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ,
LIETUVIAIS TURIME IR BŪT.
TĄ GARBĘ GAVOME UŽGIMĘ
JAI IR NETURIM LEIST PRAŽŪT.**

Jurgis Sauerveinas

**MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.**

CURSO
AUDIOVISUAL
DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
Informações: tel.273-0338

STASYS YLA

MEDITACIJOS

Valančiaus tipo vadas

Arkiv. Jurgio Matulaičio
vieta atgimstančioj tautojVIENUOLIJA — ŽMONIŲ IR DIEVO
KURINYS

Matulaičio suburtų seselių sukaktis*

(Tęsinys)

Kas gali pasakyti, kaip toli siekia pranašų nuojauta, kurios neabejotinai turėjo ir Matulaitis? Tačiau viena aišku, kad tie patys uždaviniai, kuriuos jis diegė naujai vienuolijai ir visai katalikiškajai Lietuvai, buvo skirti atsverti ir sulaikyti antikristinį raugą. Šie uždaviniai ir net jo parinkti veiklos būdai pasidaro ir šandie aktualūs ne tik dabarties Lietuvoje, kur antikristo siautėjimas vyksta pilnu tempu, bet ir čia, kur anarchija, minties chaosas, dorinis pakrikimas plečiasi į visas gyvenimo šakas.

Kai kalbame apie Matulaičio dvasią ir jo tolregystę, mes norėtume ieškoti Dievo dvasios, kuri yra pilnatvės, visumos, vilties, tikėjimo, meilės dvasia, pilna dinamikos ir aukos, drąsos ir ištvermės. Ši dvasia yra gyva jo įkurtoji vienuolija. Gyva ne tuo paprastu, ramiu žėrėjimu, kuris išauga normaliais laikais, vienuoliškų šiltadaržių atokaitoj. Ji gyva dramatišku nerimu, dideliu susirūpinimu ir nemažom pastangom bei aukom. Visuomenė jaučia tą dvasią, nes ji spinduliuoja ir skleidžiasi per asmeninius sąlyčius ir visuomeninius, socialinius darbus. Visuomenė jaučia, kad tos seserys yra kažkuo artimos — gal tais pačiais rūpesčiais, nors ir skirtingai išgyvenamais, gal tom pačiom pastangom, paženklintom panašia kančia ir auka. Visuomenė džiaugiasi seselių užmojais, remia jų darbus. Argi ne visi jaučiam, jog mums šiais laikais kaip tik reikia ne tiek materialinių dalykų, kiek dvasios ir neužinteresuoto pasišventimo.

Baigdami jubiliejaus iškilmes, mes susitelkiame prie aukos altoriaus, kuris mus jungia tarp savęs, su savo tauta ir su mūsų Dievu. Prie šio altoriaus mes reiškiamė nūnai padėką Viešpačiui už tą kūrinį, kuris pačiu laiku įsijungė į mūsų tautos dvasinį atnaujinimą. Dėkojame Dievui už įkvėpimus, duotus šios vienuolijos kūrėjui ir prašome, kad jo dvasinės prizmės spinduliai greičiau sušvistų altoriaus garbe. Dėkojame Dievui už pašaukimus šiai jaunai vienuolijai ir meldžiame naujų bei gausesnių. Prašome Dievą ištvermės ir dvasinės jėgos neišsemiamų versmių seselėms čia ir kur jos bebūtų. Pagaliau prašome palaimos mūsų šeimoms ir mums visiems, kad galėtume sėkmingai tęsti kristinę misiją savo tautoj ir šiame krašte.

Pabaiga

GYVOS KRIKŠČIONIŠKOSIOS DVASIOS METAMS

(Katalikų Kalendorius Žinynas, Kaunas - Vilnius 1986)

I — Yra tautų ir žmonių, kurie murdose choase ir tiktai pradeda formuotis mušdamies ir kovodami:

II — Yra tautų ir žmonių, kurie kentėdami ir kankindamies mokosi atrasti prarastas elementarias tiesas.

III — Yra tautų ir žmonių, kurie gyvena suprasdami ir žinodami, norėdami ir trokšdami, turėdami ir dalydamiesi, teisingi ir mylėdami —

krikščioniškai ar "nekrikščioniškai"

(nes krikščionybė neišdildomai jaugo į pasaulio kraują.)

bet gyvai supindami į viena:

fizinį pajėgumą su dvasios galia,

materialinę gerovę su taikos dvasia

kultūrą su tikėjimu,

žemę su dangum ir žmogų su Dievu,

gyvena š i t a i p.

Buvo ir yra žmonių, kurie, iš Tėvo atėję,

su Krisutmi atstiesę, gyvena Šventojoje Dvasioje.

Buvo ir yra. Pasižiūrėkim į kelis tokius.

□ Žmoguje glūdi visos žemės, akmenų, gėlės ir žvėries savybės. Ir kiek žmonių nepakyla aukščiau žemės, inercijos, valgio smagumų, nesuvaldo — net neslepia. — savyje esančių grobuonies nasrų —

Žmogui lemta vaikščioti pakelta galva.

užsidirbti duoną, darbu atbaigti pasaulį,

bet kiek žmonių nepakelia galvos, valgo svetimą duoną

ir mielą Dievo pasaulį užleidžia piktžolėm — —

Ir gyveno JUOZAPAS. Jis Dievo ir Marijos paslaptį suvokė širdim. Ir nebėgo nuo sunkios dalios.

Vis angelas per sapną (per jo paties širdį?) diktavo.

Jam Dievas pavedė savo Brangenybes — Motiną ir Sūnų

ir buvo garantuotas, kad JUOZAPAS išsaugos juos:

kélėsi naktį, bėgo svetimon šalin, pats éjo pėsčias,

o globotiniai saugūs suposi ant asilėlio.

Buvo gudresnis už įtūžusį Eroda,

ir duonos nei meilės nestokojo Juozapo namuose.

Patikimas, ištikimas, nebailus, surandantis išeitį,

išsaugantis, išauginantis, suprantantis —

— žmogiško kilnumo viršūnė ir iš tikrųjų — žmogus.

Kaip duona kasdienė, kaip šaltinio vanduo.

Gyveno tikras žmogus — JUOZAPAS.

□ Karalinė sušnabždėjo gyvate nuodinga pribėgusiai, laimingai, išraudusiai po šokio liaunai dukrelei: "Prašyk JONO galvos".

JONO galvos. Nenulenktą galvą

nukirto budelis, sutriko karalius,

nešė karalaitė, ir karalienei atlégo širdis:

"Pagaliau niekas nerėš, kad aš — ne karalienė".

o JONAS réžė: "Karaliau, tau irgi ne viskas valia, tu nesi aukščiau gėrio ir blogio".

O jspėdavo: "Karaliai, neplėskit, neskriauskite liaudies. Juk tai jūsų broliai ir tėvai".

O ragino: "Žmonės, praregėkit nors kartą ir sugrįžkit prie To, Kuris yra jūsų laimė".

O veidmainius keikė: "O jūs, gyvačių išperos, kas jus pamokė bėgti nuo teismo dienos?"

O reikalavo: "Gražinkit, lupikai, pinigus ir nereikalaukite daugiau, negu patys mokėjot".

NAUJOS KNYGOS

Antanas Paškus. KRIKŠČIONIS PSICHOLOGINĖJE KULTŪROJE. Kritinis skerspjuvis. Chicaga. Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, 1987. Viršelis — Nijolė Palubinskienė. Kaina 5 dol. Gauname "Drauge".

Leidiny yra tąsa autoriaus knygos "Asmuo ir laisvė", kuri buvo išleista 1984 metais. Autorius pažymi, kad moderniosios psichologijos poveikis ryškiai natyti religiniame švietime, kunigų paruošime, teologijoje ir šventraščio studijose. Knyga pristatoma kaip "kirtinis nūdienės Vakarų kultūros skerspjuvis, atskleidžias psichologinio mentaliteto poveikį Vakarų katalikybei".

Knyga padalinta į dvi dalis: "Vakarietiškos kultūros bruožai" ir "Psichologinės kultūros pėdsakai katalikybeje". Pirmojoje dalyje sutrauktai pateikiamas knygos Asmuo ir laisvė argumentas keturiuose skyriuose: 1. Žmogus — visų dalykų mastas, 2. Psichinė gerovė gyvenimo siekinys, 3. Savipilda — psichologinės kultūros ašis, 4. Atsajumas — psichologinio mentaliteto kryptis. Antroji dalis paliečia daug temų, kaip matyti iš skyrių pavadinimų: 1. Traukimasis nuo Transcendencijos, 2. Kunigas veidu į bendruomenę, 3. Pokrypis į savę tikyboje. 4. Posūkis į žmogų liturgijoje, 5. Slinktis į politiką religijoje, 6. Per teologiją į išlaisvinimą, 7. Taiškos sąjūdžiai — pranašų užmojai.

Skaitytojui naudinga prieš pradėdant pačią knygą skaityti užmesti akį į "Bai-giamosios pastabos: laiko balsas — Dievo balsas". Čia suglaustai pristatomas knygos argumentas.

"Šią revoliucinę kaitą vakarietiškoje kultūroje pavadinome psichologine kultūra, o jos sukurtą žmogaus tipą — psichologiniu žmogumi. Skubame betgi pridurti, kad čia vartojamas psichologi-

nio žmogaus terminas nėra psichologijos, bet istorinės sociologijos kategorija. Vadinasi, jos negalima naudoti asmenybės apybraižai ar jos diagnozei, bet tik kultūros analizei, kaip tai daro kultūros istorikai ar istorijos sociologai. Pateikę psichologinės kultūros aprašą, iškelėme jos neigiamą įtaką Vakarų krikščionijai. Šventraščio žodžiais, klausėmės šėtono gundymų nūdienės kultūros kalba" (psl. 191-192).

Autorius pažymi, kad anaipol laiko dvasia nėra vien tik šėtono balsas, nes per ją kalba ir Dievas. Žmogus taip pat egzistuoja vietoje ir laike, istorijoje ir kultūroje. Antra vertus, jei laiko dvasia paliečia religiją, tai ir religija yra įtaka laiko dvasiai (psl. 193). Laiko dvasios įtaka į religiją nėra vien kenksminga: "Akademine laisvė mokslo institucijose, individo saviraiškų akcentavimas aplinkoje prisidėjo prie plačių laisvųjų teologiniuose svarstymuose. Bet kita ko, psichologijos mokslų pažangą įgalino gilesnes įžvalgas ir moralinėje teologijoje" (psl. 197).

Knyga parašyta gyvai. Autoriaus stilius iššaukia skaitytoją debatams — nėra gmanoma likti dėstomai medžiagai abejingu. Poleminis stilius yra naudingas tokiam skaitytojui, kuris su diskutuojamom pozicijom yra jau ankčiau susitikęs. Toks skaitytojas, kuris norėtų sužinoti, kas dedasi katalikų tarpe Amerikoje (pavyzdžiui, skaitytojas Lietuvoje), gali likti knyga nuviltas, nes knygoje figūruoja daugiau dramatinės publicistikos įvykiai. Lietuvui skaitytojui irgi būtų buvę įdomu pasvarstyti išlaisvinimo teologiją Lietuvos prispaustos Katalikų Bažnyčios kontekste. Gai tai liks kitai progai. Knygą reikia sveikinti kaip originalų įnašą į laiko ženklų svarstymą.

Kęstutis Čerkeliūnas, Pranas Mickevičius, Sigitas Krašauskas. IŠEIVIJOS LIETUVIŲ SPORTAS, 1944-1984. Torontas: Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga, 1986. Techninis redaktorius — Sigitas Krašauskas. Viršelis ir titulis lapas — Viktoro Simankevičiaus. Spausdino J.B. Danaitis, Time Press Litho Ltd. 501 psl. Kaina — 25 dol. Gauname "Drauge".

Knyga dalinama į dvi dalis: pirmoji apima sportinę veiklą Vokietijoje, o antroji — JAV ir Kanadoje. Pirmoje dalyje aprašomi sporto klubai iš vietovių, kurių vien vardai vyresniems skaitytojams sukels atsiminimų antplūdį: Dilingenas, Hanau, Kemptenas, Memmingenas, Tue-

bingenas. Tebėra magiški ir JAV ir Kanados sporto klubų vardai: Grandis, Ateitis, Gintaras, Žara, Vėtra, Žaibas, Kovas, Sakalas, Vytis. Knyga gausiai iliustruota, aprašoma atskirų sporto šakų veikla. Tai naudinga medžiaga pokario lietuvių išeivijos istorijai. Knyga surinkta patraukliu dideliu ir lengvai skaitomu šriftu, dviejų skilčių formatu, o gausios iliustracijos daro ją sportinės veiklos albumu.

Balė Vaivorytė. DOMUKO JOTYNĖ. Jaunimo bibliotekos leidinys R N. 35. Roma. 1986. Išleista autorės lėšomis. Spausdino Saleziečių spaustuvė. Tiražas — 500 egz. Iliustravo J. Kiburus. 48 psl. Kaina — 6 dol. Gauname "Drauge".

Barvinių sodyboj gyvena keturi vaikučiai: Augutė, Valytė, Kastelis ir Domukas. Atvažiuoja iš Vilniaus dėdė ir dėdienė giminių aplankyti. Apdalina lauktuvėmis — saldainiais, nosinaitėmis. Besibaigiant viešnagei vaikai suruošia padėką — pasirodymą. Augutė deklamuoja, Valytė dainuoja, Kastelis gimnastikos išdaigas rodo, o Domukas užšokęs ant jautuko joja. Narsusis veršelis ūmai šokteli stačiai į mergaičių darželį. Tuo ir pasibaigia knyga. Nors pasakojimui stinga vaikų literatūrai beveik būtino keblis padėties išrišimo, šį pagrindinį knygėlės trūkumą iš dalies kompensuoja autorės kuriama jau dingusio lietuviško kaimo egzotika ir jos itin žodingas stilius — jaunam skaitytojui gal ir kiek per žodingas, tad čia į pagalbą turės ateiti tėvai arba seneliai. Spalvotos dail. J. Kiburo iliustracijos gerai atitinka pasakojimo turinį ir malonios akiai.

Paulius Jurkus. KAI VILNIAUS LIEPOS ŽYDI. Žibunto sąkmės apie Vilnių. New Yorkas: Varduva, 1985. Viršelis ir vinjetės — autoriaus. 160 psl. Kaina — 10 dol. Gauname "Drauge".

Ši anksčiau išėjusi ir Lietuvių rašytojų draugijos 1985 metų literatūros premiją, kartu su Česlovo Grincevičiaus Vidudienio varpai, laimėjusi Pauliaus Jurkaus naujausia knyga dabar gaunama "Drauge". Recenzuodamas ją 1987 m. vasario 21 d. šiuose puslapiuose, Pranas Visvydas taip rašė: "Paulius Jurkus, rašydamas apie mums brangų miestą, siužetą apgaubė legendiniu šydu, daug ką jurkiškai idealizavo, pagražino, persmelkė etikos dvasia".

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos. bėga nuo savo tautos

DU KLAUSIMAI LAIKRAŠČIO SKAITYTOJUI:

1. AR ATNAUJINOTE
ML PRENUMERATA ?

2. AR NETURITE GIMINIŲ

- DRAUGŲ, KURIEMS
GALETUMĖTE

UŽSAKYTI M.L. ?

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj.,

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Vila Sacadura Cabral - S. André

FONE: 449-4379

2

KODĖL LIETUVA KRYŽIŲ ŽEMĖ?

Liaudies kryžiai lietuviams turi didelę simbolinę reikšmę. Jie išreiškia jų gyvenimo filosofiją, yra lietuvių pasaulėžiūra. Ir lietuviai tiek daug statydino kryžių, jog mūsų tėvynė buvo vadinama Kryžių žeme. Kodėl?

Yra keletas priežasčių, įtaigojančių atsakymus. "Kryžius ženklina dviejų krypčių suvestinę: gulstinės ir statmeninės, dviejų žmogiškų polėkių – fizinis ir dvasinis, techninės ir kultūrinės krypties. Tai prasme kryžius yra rodyklė, rodanti į derinimą buitinių reikalų su vertybiniais. Toks derinys veda žmogų ir jo gyvenimą į pilnatvę. Būdinga mūsų kryžiams, ilgesnė, statmeninė linija, daugiau pabrėžianti vertybinę, gelminę derinio kryptį". Kryžius tapo mūsų žemės ir dvasios pats ryškiausias simbolis. Tai mūsų tautos būklės, derinančios medžiaginius ir dvasinius dalykus puikus išreiškimas.

Kryžių statymas ir palaikymas – tai mūsų katalikiškos, paprastos liaudies kovos išraiška prieš protestantizmą ir jį palaikančius didikus ir bajorus. Su protestantais kova tęsėsi nuo 16-to šimtmečio vidurio iki 1830 metų. Beplintantis protestantizmas, kaip arianizmas, kalvinizmas ir kt., bei jos palaikę didikai, bajorai, griovė, vertė žemyn kryžius. Katalikiškoji, lietuviškoji liaudis tam priešinosi, nuverstųjų vieton statydino naujus ir dar tvirtesnius.

Po 1863 m. lietuvių-lenkų sukilimo, prasidėjo kitas liaudies kovų tarpsnis už kryžius, užtrukęs apie 25 metus. Tai kova prieš caristinę stačiatikių rusų valdžią, kuri naikino visa, kas lietuviška, katalikiška.

Dideli lietuviški kryžiai, pradėsant nuo Naručio ežero, rusams rodė, kad čia ne jų vadinamoji Rusijos Šiaurės vakarų sritis, bet katalikiška Lietuvos šalis. Taigi jie ir stengėsi kryžius sunaikinti, kad būtų tas pats vienodas Rusijos vietovaizdis. Tačiau vietoj nuverstų, sukaptų kryžių liaudies sūnūs statė tuoj kitus – stiprius, naujus ir prie kelijų, ir upelių, ir savo sodybų. Sesės juos puošė gėlių vainikais, darželiais. Tai stip-

Antanas Žmuizdinavičius "Regėjimas"

rino ir lietuviybę ir katalikišką tikėjimą prieš rusų užmačias lietuvius padaryti stačiatikius. Rusai buvo priversti atlyžti – po 25 metų sustabdė kovą prieš kryžius, nes visame pasaulyje pagarsėjo lietuvių kovos Kražiuose, Kenstaičiuose, Žemaitkiemyje už savo bažnyčias ir kryžius.

Po 50 metų prasidėjo naujas kovų tarpsnis už kryžius. Sov. Rusijos bėdieviams užėmus katalikišką Lietuvą. Tai ilga ir sunki, dar tebesitęsianti tikinčios liaudies kova. Ji ypač dramatiška Kryžių kalne. Ir štai jau valdžios nebedraudžiama – Kryžių kalnas padarytas istorine, muziejine vieta.

19-tojo amžiaus gale ir 20-tojo pradžioje pradėta plačiau domėtis meniška lietuvių liaudies kryžių puse. Keletas žymesnių kryžių tyrinėtojų nustatė, kad tokių puošnių ir įvairių kryžių nėra visame pasaulyje.

Mūsų protėviai su meile statė liet. kryžius ir juos gerbė. Dabar daugeliui terūpi vien jų dailė, matomas tik meniškas žvilgsnis. Bet ar tai nėra atsižadėjimas ano derinio, mūsų tautos pamėgti? – Tačiau gal būt religinis kryžių grožis sušvinta kitiems tikėjimo liepsnele.

Vyturys

OI VIJA PINAVIJA

Apsivijo apie mano kojas...
Niekas niekad to nepasakys.
Kaukai lapų kilimą pakloja
Ir jau žiūri tiesiai į akis.

Apsivijo apie mano kaklą...
Niekas niekad to nepagalvos.
O žaltelis šiltą pieną laka,
Nepakeldamas karališkos galvos.

Apsivijo apie mano širdį...
Niekas niekad to nepamirštu.
Dievas sėdi, klausosi ir girdi,
Šypsosi, grūmodamas pirštu.

DIEVUKAI

Dievas dėsto žemės dievukus
Dangaus lentynose kaip daiktus:
Jiems niekas nesimels ir neaukos –
Pagoniškas reikalas baigtas.

Bet jų keli pabėga iš dangaus.
Ar pėdsakus eilėrašty užuodi?
Ir jei dangus bėglių tų nepagaus,
Galės gyvent, pavirsdami į žodį.

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS

1985 metų rugpiūčio 25 dieną, São Paule įsisteigė KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS (KKF) – FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO. Fondui pradžią sudarė Kazimierinių Metų Ruošos komiteto pirmininko, kun. Pr. Gavėno, įnašas – Cr.1.000.000.

Fondo tikslas – KKF-das turi tikslą sudaryti finansinę paramą lietuviškam kultūriniam veikimui, ypač spaudos, mokyklų ir, bendrai, jaunimo reikalams.

Fondo kapitalas – KKF-do kapitalą sudaro laisvas tautiečių bei kitataučių įnašas, palikimai, tam tikslui renkamos aukos.

Kapitalas lieka nejudomas; tik kapitalo uždarbis galės būti panaudotas aukščiau numatytiems tikslams.

Fondo administravimas – KKF-dą globos, valdys ir administruos šv. Kazimiero parapijos atsakingi ir teisėti pareigūnai.

Fondo likvidacija – Jei užsibaigtų ir pranyktų numatytieji tikslai čia, Brazilijoje, KKF-do kapitalas būtų perleistas panašiais tikslais veikiančiom organizacijom kitur.

PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS IRAŠYDAMI JUOS Į KKF FONDĄ.

COMERCIAL SVEIKAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

Halina Mošinskienė

ZOLINĖS ŠVENTĖ – DABARTYJE IR PRAEITYJE

Lietuviškame kalendoriuje rugpiūčio 15 d., 1987 m. sutapę su šeštadieniu ŠVČ. M. MARIJOS ĖMIMAS Į DANČIŲ – lietuviuose vadinama Žolinė.

Tikrai apgailestauju, kad visiems ekskursantams šiais metais lankantiems š Brazilijos Lietuvą, teko anksčiau tos škilmingos šventės grįžti į savo dar privačius grįžimo pakelyje sustojimus. Jauniesiems tai būtų nuostabus įspūdis, kai į ŠILUVOS atlaidus minių minios skubėtų...

Į didžiuosius atlaidus Krekanavėje, Pažaislyje... – Iš tolimiausių apylinkių važiuoti, pėsti, visi pasipuošę gražiausiais rūbais, iš savo darželių buketais gėlių maldaknygėn įdėtų... Minių minios su Šv. Mergelės vėliavų atvaizdu, paruošus mažasias mergytes baltais rūbeliais gėlių barstymui...

Apie dabartį nekalbėsiu, jos nepažįstu, bet pasidalinsiu savo prisiminimais, kai Andrioniško bažnytelėje būdavo ruošiami toji šventė.

“Parcinkulo” dienos jau ruošiasi iš anksto. Tai buvo labai didelė šventė, kaip tik tuo laiku, kai mes baigdavome savo atostogas tėviškėje, Griežionėliuose, pašonėje Padvarininkų kaimo. Merginos ir vyrai, po visų rugiapjūties darbų stengėsi pasipuošti kuo geriausiais rūbais. Merginos prausė veidus kriūnų lapų skiediniu, kad kuo gražiau švytėtų jų saulėje “parudavę” skruostai, gražiausias skarytes traukė iš močiutės kraičių skrynios. Savo austiniais drabužiais puošėsi, o jau gauti iš miesto gimnazičių – tai būdavo pats gražiausias papuošalas.

Skubėjimas buvo visur į didžiuosius “Parcinkulo” atlaidus toje mažytėje Andrioniško bažnytelėje – kurią šventoriuje dar liko sukrypę – Didžiulių – mano protėvių paminklai. Tada, man mergaitei paaugliai iki mano jaunystės išbrendimo, būdavo labai gaila, palikti tą šventę, deja, tėvelio atostogos baigėsi, o ir mums jau reikėjo ruošti mokslu metų rugsėjo m. 1 dienos pradžia. Giminės dar prašydavo pasilikti, bet tėvas buvo griežtas savo pareigose ir mus iš-

veždavo atgal į Panevėžį, į miestą – kur dar ilgėdavausi tų dienų... O šiandieną ypatingai.

Net, šiandieną, kai buvau savo Šv. Domininkono Parapijoje, visa Šv. Mišių Auka man rodėsi tokia svetima – nes nei vienu žodžiu niekas neprisiminė Šv. Dievo Motinos Širdies, pasaulio nukriaustiems kūdikiams, nei nekaltantai žuvusiems už tikėjimo laisvę. IR JŪS BROLIAI LIETUVIAI SAVYJE ar prisiminėte savo artimuosius? Ar prieiname iki Jūsų Šamones tik tuo kuo dabartyje gyvename? – Esu įsitikinusi, kad atsilankę Lietuvoje, jos tikra buitį pažinę, suprasite ir lietuvių išėivijos pastangas.

Lietuva yra, buvo ir liks mummyse, kol paskutinis ją pažinęs ir milys užges savo aistros ugnyje pats sudegęs. Ateitis jaunimo kartose.

Šv. Mergelė Marija Aušros Vartuose

LAIKO DOVANA

Ten, kur įspaudžiau pirmą pėdą,
Jau nepasiekiami, neatpažįstama vieta.
Laikas atriekia tau ir pats suėda
Net plutą, nors ir kaip kieta.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAS

Litui 65 metai. Kas jį prisimena?

Nepriklausomos Lietuvos piniginis vienetas litas Steigiamojo seimo buvo priimtas 1922 m. rugpiūčio 9. Įvedimo metu litas prilygo 0.150462 g. gryno aukso ir buvo vertas 10 amerikoniškų centų. Vėliau, doleriui smukus, jis buvo vertas 16.93 amerikoniško cento. Mažiausia lito dalis buvo vienas centas. Tokia moneta irgi buvo nukaldinta ir turėjo tam tikrą vertę. Stambiausias buvo popierinis tūkstanties litų banknotas.

Kas prisimena patvirtins, kad litas buvo labai geras pinigas. Geras jis buvo savo ekonomine verte ir dailės meno kūrinys. Primintina dešimties litų sidabrinė moneta. Labai patogaus dydžio visos monetos atrodė labai skoningai, o banknotai buvo net ir puošnūs. Nepriklausomi būdami ir pinigų gamyboje rodėme savo aukštą kultūrą.

Labai gaila, kad litas buvo sovietų sunaikintas kartu su Lietuvos nepriklausomybe. Kol kas branginkime jį bent, jau kaip meno kūrinį ir kaip mūsų tautos laimingesnių dienų prisiminimą. Tikime, su Lietuvos prisikėlimu, prisikels ir mūsų mielas litas.

Vyturys

ŠV. AUŠROS VARTŲ MARIJAI

Neapleiski mūsų, Motinėle,
Kuri Aušros neapleidi Vartų.
Mums širdys sopenčios išgėlė:
Užtark, užtarus mus tiek kartu.
Taip daug gali prieš Visagalį,
Užtark vargingą mūsų šalį.

Į Vilniaus brangią mums šventovę
Taip trokštam pulti Tau po kojų;
Bet svetimi, ten įsibrovę,
Lankyt Tave kelius pastojo.
Užtark pas Tėvą Visagalį,
Kad mums gražintų Vilniaus šalį.

Maironis

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEIJOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

MŪSŲ ŽINIOS

PETRO PERKUMO
50-MEČIO MIRTIES PROGA

Čia matoma reta, niekur neskelbta, fotonuotrauka, daryta Caracas, dar La Vega Lietuvių Misijos Namuose, primena du jau iškeliavusius ir vieną dar keliaujantį.

Fotonuotraukoje matoma ir "Didžioji Gerbėja Petro Perkumo", bei jo brolio, kun. Antano Perkumo nuoširdi bendradarbė, ponia Vaisiūnienė, dabar, mus, per staigiai ir per anksti, apleidusi.

Atsiminkime Ją mūsų maldose, panašiai kaip ir patį Petrą Perkumą jo mirties 50-metyje. Petras, jei Juo pasitikėsime, kaip daug kas Juo pasitiki, tada būkime tikri, kaip daug kieno, taip ir mūsų Jis bus prie Visagalio užtarėjas.

KPU.

P A D Ė K A

Visiems dalyvavusiems mudvieju santuokos 50 kukliame minėjime, kurį suruošė mudviems tėvams mūsų keturi vaikai, Liudvikos Aldonos ir Dr. Aloyzio Fernandes jos vyro šeimos iniciatyva. Anūikai atstovavo mūsų dukrą Janiną Danutę, dabar gyvenančią N. Yorke. Sūnus Gediminas Jurgis tarnybos varžomas, negalėjo su šeima mus aplankyti, bet jie irgi prisidėjo širdimi toje šventėje – mums likusioje labai giliu įspūdžiu, ypatingai atnaujinant Moterystės Sakramento apeigas. Vytautas Antanas pats jauniausias, specialiai mus pasveikino, įteikdamas dovanų "silumos elektrinį" aparatą, kad abudu senukai tėvai nepersišaldytų užgriuvusiame šaltyje.

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAS VYTAUTAS TUMAS

Mielam ML-vos skaitytojui bei platintojui
širdingas ačiū už paramą ir bendradarbiavimą.

ML redakcija ir administracija

DIDŽIAUSIA RELIGINIAI TAUTINĖ LIETUVIŲ ŠVENTĖ

TAUTOS ŠVENTĖ Š I L I N Ė

RUGSĖJO 6 DIENA

16 valandą

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

PROGRAMA: procesija ir Mišios
minėjimas
meninė dalis
arbatėlė – sunėstinės
vaisės

Kitų gėrimų bus galima įsigyti pačioj salėj.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS IR ŠILUVOS MARIJOS ATLAIDAI

Labai nuoširdžiai dėkojame už specialius sveikinimus ir dovanas visiems, Br. Lietuvių Bendruomenės Pirmininkui už sveikinimo telegramą, "M. Lietuvos" Redakcijai ir administracijai ir mielam Šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. Pranui Gavėnui, kuris savo sveikinimuose prisiuntė iš Romos ir Šv. Tėvo – Jono-Pauliaus II – palaiminimą.

Ypatingai sujaudino mane straipsnelis pasirašytas J.T. "Mūsų Lietuvos" perduotas viešumai patiems kukliausiems. Ačiū visiems už tikrą nuoširdumą.

Tebūnie palaimintos visos lietuvių šeimos sulaukdamos savo tarpe bendros, taikingos ir sugyvenime nepalaužiamo rytojaus iki gyvenimo paskirties ne vien dešimtmečius atšvėsdamos, bet dar toliau "Bodas de Ouro" atšventus, dar būtų pavyzdžiu ateities kartoms.

Su pagarba ir ištikima bičiulyste dėkingi

Halina ir Algirdas Mošinskiai

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Jadvyga BRAKNYS	Cz. 300,00
Juozas KRUMZLYS	Cz. 300,00
Ana SASNAUSKAS	Cz. 300,00
Salomėja NARUŠIENĖ	Cz. 400,00
Julia Joteikaitė GALVĀOC	Cz. 550,00
Vacys PUTVINSKIS	Cz. 500,00

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI
MŪSU, LIETUVOS PRENUMERATA,
tai ištręsti čekį, Francisco Gavėnas arba
Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu
paštu.

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS – Adesivos

SKYDELIUS su grandinėmis
Chaveiros com emblema Vytis

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

MUSU LIETUVA

EM PORTUGUÊS NR. 18 (176)

Suplemento do Jornal Cultural

MÛSU, LIETUVÀ NR. 33(176) 20.VIII. 1987

Rua Juatindiba, 28 - Pque. Moóca

03124 SÃO PAULO, SP (f.273.0338)

SESTO CENTENARIO DELLA CRISTIANIZZAZIONE DELLA LITUANIA

1387-1987

BENEFICAZIONE DEL SERVO DI DIO JURGIS MATULAITIS

BASILICA VATICANA, 28 GIUGNO 1987

SEISCENTOS ANOS DE CATOLICISMO
DA LITUÂNIA "ROMA"

Satisfação imensa de representar os lituanos e seus descendentes do Brasil com recursos próprios. E poder contribuir para o espírito de lituanidade.

Conseguimos com a esposa Alda realizar um sonho maravilhoso fazer um adendo a nossa ex-

curso à Europa colocando em nossa agenda este evento como primordial.

A emoção começou após a chegada do Aeroporto de Leonardo da Vinci até a cidade de Roma pelas ruas e avenidas, cartazes de evento eram vistos em todos os lugares. Imaginem: Roma apresentando a Lituânia aos romanos e turistas.

Em Roma estivemos em Vila Lituânia centro de divulgação de todas as comemorações.

A representatividade americana, canadense, australiana foi grandiosa, chegando a ocupar metade da praça de São Pedro.

Em ambiente eufórico e contagiante, os lituanos e seus descendentes, a maior parte com trajes típicos, alegraram sempre a praça de São Pedro.

Nós brasileiros, em minoria, procuramos estar presentes em todas comemorações, evocando Brasil e Lituânia.

Os amigos Bacevičius e padre Gavénas marcaram sua presença.

Aproveitamos a boa vontade de padre Gavénas para conhecer o Vaticano e degustar o famoso menu de uma tratoria italiana.

Emoções. Emoções. eram reservadas diariamente.

As cerimônias mais marcantes foram a audiência pública, reservada exclusivamente aos lituanos e seus descendentes.

O Santo Padre recebeu a todos com carinho e respeito, evidenciando o seu célebre carisma. Praticamente todo pessoal recebeu o seu cumprimento e bênção.

Em lituano, italiano e inglês, transmitiu suas mensagens efusivas, emocionado em seu semblante.

Valeu a pena mesmo, os jovens contracenaram com músicas folclóricas lituanas, esta cerimônia indescritível.

O fato culminante ocorreu no dia seguinte para a missa em comemoração do processo de canonização do bispo lituano Jorge Matulaitis.

Assessorado pelo bispo de Nova York, corais, bispos, igreja São Pedro superlotada.

A surpresa estaria reservada durante o desenrolar da missa.

Em determinado instante houve uma verdadeira explosão musical: coros, vozes, cantos, luzes.

Vislumbra-se no alto da abóbada da igreja o descortinar lento e progressivo da imagem do futuro Santo Jorge Matulaitis. O Santo Padre, evidenciava sua emoção trêmulo. Público aplaudindo, alguns até derramavam lágrimas.

Rogo a Deus por esta bênção, cerimônia rara e emocionante.

Para repetição de fato semelhante, comenta-se a cada 25 anos.

A Lituânia sempre viva e presente. Missão cumprida. Amigos estamos viciados em lituanidade. Adeus até a próxima.

Antanas Šaulys

Henrique L. Alves

LITUANIDADE E ZUBIN MEHTA

Nestes dias, vivendo instantes de reflexão, leio reportagem de Josué Montello da posse de Dinah Silveira de Queiróz na Academia Brasileira de Letras, em abril de 1981. Foi uma festa que guardo com carinho, época em que editorei um folheto dedicado à autora de "Floradas na Serra". Um enfoque merece registro, pela importância do conhecimento ou desconhecimento de personalidades. Josué Montello narra sua iniciação literária com este episódio:

"Era este amante da música que pretendia ter a emoção de cumprimentar Guiomar Novais. Para mim, que estava exatamente no começo da carreira, a aproximação daquelas duas personagens fabulosas era uma ocasião felicíssima. Terminada a conferência, levei Afrânio Peixoto a Guiomar Novais, que já estava saindo da sala. 'Tenho a honra de apresentar duas glórias nacionais': e fiz o gesto de apontar: 'Guiomar Novais, Afrânio Peixoto'. Guiomar moveu para ele os olhos estagnados, tranquilos: 'Afrânio Peixoto... Afrânio Peixoto. Eu já ouvi este nome.' 'Decerto', eu disse a Guiomar sentindo já o fogo no rosto, 'ele é o nosso grande escritor, um dos maiores do Brasil'. Guiomar Novais estava mesmo imperturbável: 'Ah, então o senhor é escritor?' Que livro mesmo que o senhor escreveu?' Neste momento, eu que me sentia tão orgulhoso por apresentar aquelas duas celebridades, bem me tornei uma espécie de rato humano. Desejava encontrar um lugar para sair daquela constrangedora situação. Mas quando um espírito é grande, ele jamais perde a sua grandeza por mais difícil que seja a situação. Ainda guardo na concha do ouvido as suas palavras a Guiomar Novais: "Dona Guiomar, a senhora não me conhece, mas eu trago calos nas mãos de lhe bater palmas'. Ela saiu sem sentir nem de leve aquela cavalheiresca ironia, e eu tratei de escapular por entre os últimos assistentes e poder respirar ar livre".

Se a glória literária está sujeita a tais desencontros, levando uma Guiomar Novais a desconhecer um Afrânio Peixoto na hora mais alta de seus romances, convém avivar a memória humana, para que os valores intelectuais tenham uma linha de continuidade no tempo. E não é outra a missão das Academias, ao lembrar às gerações mais novas o caminho de lutas das gerações que as precederam.

Eis um introito de conhecimento das artes, na expressão simples e cordial de Josué Montello, esse escritor consagrado, atualmente Embaixador do Brasil na UNESCO, em Paris. Recebeu as palmas acadêmicas da Academia Francesa de Letras, num ato de reconhecimento dos serviços relevantes prestados para divulgar a cultura francesa no Brasil. Aproveito esta oportunidade para enviar minha

cordial saudação por mais este ato de reconhecimento.

No fim de semana estive na casa da minha editora, a Roswhita Kempf, num papo a reciclar o que foi lançado e o que está programado ainda para este 87. Recebi o livro "Mulheres compositoras" de Nilcéia Cleide da Silva Baroncelli, com elenco e repertório, resultado de uma pesquisa que durou dez anos. Importante o índice onomástico por ordem de país de origem. Vi as compositoras brasileiras, entre outras, a Anita Sales e Eunice Catunda.

1 O propósito é de registrar compositoras lituanas. Por falta de tempo, deixei de consultar a Enciclopédia Lituana, editada em Vilnius, para cotejar aquelas que nasceram na Lituânia e não conseguiram atingir conhecimento além fronteiras. Um trabalho estafante de Nilcéia. Uma contribuição importante para os amantes da música no encontro com esta obra que marca seu tempo. Encontro a Lituânia no item União Soviética, com a ressalva: (outras nacionalidades que não a russa são especificadas à parte: russas nascidas antes do advento da União Soviética são incluídas aqui, classificadas como russas, bem como as russas soviéticas). Ela apenas conseguiu relacionar compositoras da Armênia e Lituânia. E quem são as lituanas relacionadas? São duas: Bielefeldt e Medeck. Acredito que hajam muitas compositoras lituanas, dignas de figurarem neste registro e cabe a um pesquisador que tenha tempo para enviar para Nilcéia Cleide o rol de compositoras para figurarem numa segunda edição desse magnífico painel de compositores.

"Ljuba Bielefeldt nasceu em Kowno, 24/6/1884;? ? , Compositora lituana. OBRAS: Suite orquestral; Quarteto de cordas; Sonatas para piano; uma Romanza para violocelo".

"Mme. Medeck — Lituânia, 1791;? ? Pianista e compositora lituana. Mudou-se para Paris bem jovem, e aí estudou no Conservatório, passando a tornar-se conhecida em 1884. Em 1816 casou-se com o violocelista alemão Medeck e com ele viajou pela França e Espanha, onde se fixaram. Escreveu peças para piano".

E da lituanidade, revelando num livro de pesquisa de uma brasileira a determinar presença de compositoras lituanas, louvo este trabalho editado pela Roswhita Kempf com o MINC/Pró-Memória e Instituto Nacional do Livro. E passo para um domingo de emoção com a Orquestra Filarmônica de Nova Iorque, apresentando-se no parque do Ibirapuera, cenário de tantas evocações, sob a batuta de Zubin Mehta. A Abertura com o Hino Nacional do Brasil arrepiou sentimento de brasilidade. Depois, o dos Estados Unidos, sempre na apresentação de Walmor Chagas. É preciso registrar o roteiro musical para eventual confronto com sua importância programada: "Abertura Rosemundo", de Schubert; "2º movimento das Bachianas nº 7", de

Dr. Algis Norvilas

Prof. de St. Xavier Coledge — Chicago

PROBLEMAS DE BILINGUISMO

Tradução e adaptação de Jonas Tatarunas

(continuação do número anterior)

Em outras palavras, os pais devem ser os primeiros a ensinarem a criança como falar lituano no ambiente em que vivem. E a conversação em lituano não deve limitar-se somente ao lar mas, atingir o mais possível todo o ambiente que o cerca; com a criança deve se falar em lituano sobre o que acontece no trabalho, sobre os acontecimentos do dia, comentando uma obra literária ou sobre os ensinamentos ouvidos numa missa. Além dos pais, os demais membros da família que falam o lituano, exercem importante influência na assimilação do idioma pela criança; os avós, os tios, os amigos, etc. É necessário acentuar a impotência dos avós pois geralmente eles falam bem o lituano e muitas vezes somente em lituano conseguem se comunicar com as crianças. Em resumo, pode-se dizer que quanto mais no ambiente se apresentar exemplos vivos do idioma tanto maior será a facilidade da criança aprender o idioma pátrio.

→ Villa Lobos; "Triana da Ibéria", de Albaniz; "Final da Sinfônica Concertante", de Mozart; "3º e 4º Movimento da Sinfonia nº 5, de Tchaikowsky e "Dança Geral da Daphnis Cloé", de Ravel. Uma seqüência de emotividade vividas no grande instante do maestro Zubin Mehta, misto de clown, bailarino, cisne, band-leader, na dimensão de seu modo peculiar de reger com magia de gestos. Realmente, difícil de conceituá-lo como figura carismática. Inegavelmente é um dos maiores maestros do mundo, pela força de sua peculiar maneira de reger. Uma orgia de emoções foi o belo domingo no parque em climax de bis e mais bis. E bisando reger a orquestra na interpretação de "A Força do Destino", de Verdi; "Intermezzo de Manon Lescaut", de Puccini; "Giggling Rapids from the River", de Duke Ellington e "The Stars and Stripes Forever" de John Phillip Sousa.

Ressoam no ouvido sons de violinos, instrumento que balança meu pobre coração. Guardo instantes inesquecíveis desse fenomeno da regência que é Zubin Mehta e seus músicos, todos eles professores de universidades norte-americanas a emocionar sons e gestos na grande sinfonia da vida. Devo dizer o mesmo que Afrânio Peixoto, parafraseando: "Senhor Zubin Mehta, o senhor não me conhece, mas eu trago calos nas mãos de lhe bater palmas". E a saudação para um dia poder rever esta orquestra e este fantástico maestro a deixar instantes de grandezas em sons de música eternamente divina.

Henrique L. Alves — Diretor do Centro Cultural "Francisco Matarazzo Sobeinho".

Os pais e demais familiares, como exemplos vivos do idioma, aqui são elevados no mais alto grau de importância por que ultimamente verificou-se que a criança só assimila o idioma quando se defronta com exemplos vivos do uso da língua. Isto quer dizer que a criança só assimila o idioma encontrando ambiente propício para a sua aprendizagem. Ao contrário, quando a criança se apresenta frente a um ambiente limitado, por exemplo, perante diversas formas de som ou de imagem, não consegue aprender o idioma. Por exemplo, vendo e ouvindo televisão, a criança jamais aprenderá um idioma. No máximo ela poderá aprender algumas palavras ou frases, mas por falta de exemplos vivos, não terá possibilidades de assimilar corretamente qualquer idioma. Por isso é errado pensar que os meios de som e de imagem podem ensinar uma língua, embora, possa auxiliar sua aprendizagem. Um disco em lituano não pode substituir os pais, embora possa contribuir para conscientizar a criança no desejo de aprender o idioma. (N.do Tradutor). Este conceito aplica-se naturalmente à criança, não a pessoas adultas).

Muito se tem indagado: quando se deve iniciar a aprendizagem do idioma do país em que se vive? Ou, de que forma deve se transmitir à criança o idioma pátrio e o idioma local? Como já foi mencionado, onde tem se aplicado a regra "um indivíduo, um idioma", lá ambos os idiomas podem ser ensinados no mesmo plano, isto é, ao mesmo tempo, sem grandes problemas, desde que o ensinamento seja feito com critério. Por isso, a criança começa a aprender o idioma local de forma natural, desde a tenra idade. Mas, se os pais desejarem que a criança aprenda o seu idioma pátrio, deverão observar as regras já mencionadas, isto é, à criança deve ser ensinadas ambas as línguas ao mesmo tempo e em iguais condições.

É necessário notar, entretanto, que a assimilação de ambos os idiomas ao mesmo tempo apresentam não poucas dificuldades. A influência que o ambiente exerce, facilita a aprendizagem ou idioma local e põe em risco a aprendizagem do segundo idioma. Por isso, damos em seguida, algumas formas de diminuir esse risco e mostrar ao mesmo, algumas formas de risco que podem ser evitadas.

Primeiramente deve-se observar que o idioma lituano não deve ser forçado à criança. É errado pensar que assim deixaria despercebido o idioma local. Por exemplo, sabendo-se que a criança, no primeiro ano da escola, começará a aprender a ler em idioma local, decide-se ensinar à criança o lituano um ano antes, isto é, no jardim da infância, quando a criança tem apenas 4-5 anos de idade. Ora, sabendo-se que nessa idade a criança ainda não está suficientemente madura nem sequer para a aprendizagem da leitura, não existe razão para força-la a aprender o lituano, por que a criança estará sendo contrariada e poderá ser prejudicada

NOITE LITUANA

19 de Setembro de 1987

a partir das 20:00 horas

em benefício dos jovens que irão representar o Brasil no Congresso Mundial da Austrália.

Convite: Cz. 100,00.

O programa inclui apresentação de conjuntos folclóricos de danças lituanas, coral jovem e velha guarda. Apresentação oficial do conjunto Krupnickas, Bingos, sorteios e prêmios aos presentes.

Não inclusa no preço, porém farta e generosa comida típica lituana será servida ao longo da noite.

LOCAL: — Oua Lituânia, 67 Moóca (Sajunga)

Convites: — Monica Šiaulyš — fone: 826-9314.

Elementos do coral, Sajunga, Paróquias de Vila Zelina e Moóca, Bar do Vito.

VILA LITUÂNIA?

Comunicamos que o projeto de transformação de Vila Zelina para a Vila Lituânia foi encaminhado pelo presidente da Câmara Municipal Dr. João Brasil Vita para o Prefeito Jânio Quadros.

Agradecemos ao João Tatarūnas, que forneceu um belo histórico, ao empenho de Alexandre Valavičius em coordenar todas as informações, ao amigo Alexandre Bumblis e Padre Gavénas que tem comparecido a todos os contactos com o vereador.

Aguardamos para breve uma solução, estamos cobrando semanalmente do vereador. A Lituânia deve ser sempre lembrada. Ânimo e Esperança. Cultivemos o espírito de lituanidade.

nos seus sentimentos. Um confronto infeliz desse tipo com o idioma lituano poderá afastá-la do caminho para a aprendizagem natural do idioma.

Outra forma com que algumas pessoas procuram preservar o ensino do lituano, é evitar a aprendizagem do idioma local enquanto a criança não frequenta a escola. (N.do Tradutor: O autor se refere a pessoas nos EE.UU.) Dessa forma, isolada inicialmente da aprendizagem do idioma local, posteriormente a criança toma conhecimento desse idioma repentinamente. Sem dúvida, um confronto inesperado com o idioma que a criança não conhecia e que ouve no ambiente em que vive, poderá prejudicá-la emocionalmente. Poderá acontecer que, dominada por uma revolta íntima, a criança daí por diante, se recuse a aprender o idioma lituano, culpando-o por não ter aprendido antes o idioma local.

continua